

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2017. évi július hó 12. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az emberölés bűntettének kísérlete miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 11.B.446/2016/9/III. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy a vádlott által elkövetett cselekményt testi sértés bűntette kísérletének (Btk.164.§ (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat) minősíti.

A szabadságvesztés tartamát 2 (kettő) évre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Indokolás

A Kaposvári Törvényszék a 2017. évi január hó 7. napján kihirdetett 11.B.446/2016/9/III. számú ítéletével vádlottbűntetőjogi felelősségét a Btk.160.§ (1) bekezdésében meghatározott emberölés bűntettének kísérletében állapította meg. Ezért 3 év szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelkekről, továbbá a bűnügyi költségről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője a cselekmény minősítésének megváltoztatása és a büntetés enyhítése végett fellebbezett.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség a BF.45/2017/1/II. számú átiratában, továbbá a nyilvános ülésen jelen volt képviselője útján az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott és védője a nyilvános ülésen a jogorvoslati kérelmükkel egyező tartalommal szólaltak fel.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott elsőfokú ítéletet a Be.348.§-a alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma és ténybeli következtetés alapján – figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára – az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

- vádlottat a **kft1.** 2017. évi február hó 20. napjától gépkezelő betanított munkásként alkalmazza *(a nyilvános ülésen csatolt munkáltatói igazolás).*
- A vádlott az agy jóindulatú daganata miatt 2012. évben műtéten esett át, azt követően a jobb oldali látóideg-sorvadása okán súlyos látási fogyatékoságban szenved *(a nyilvános ülésen csatolt idegsebészeti szakambulanciai kezelőlap, valamint az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet határozata).*
- Mellőzi a másodfokú bíróság az ítélet 2. oldalának 3. bekezdés utolsó előtti mondatából a „közepest meghaladó erővel a sértettet fejbe ütötte” mondatrészt. Ehelyett a másodfokú bíróság azt állapítja meg, hogy a vádlott közepes lendülettel fejbe ütötte a sértettet.
- Mellőzi ugyanezen bekezdés 4. mondatának utolsó tagmondatát, mely szerint „a kisbaltát a kezében fogva a vádlott közölte a sértettel, hogy őt fejbe fogja verni annak élével” *(ténybeli következtetés).*

A fenti kiegészítésekkel, illetve helyesbítésekkel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás immár mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlott védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Indokolási kötelezettségének teljesítése során részletesen foglalkozott a vádlott védekezésével és annak cáfolatával; erre vonatkozó érvelésével a másodfokú bíróság mindenben egyetértett. E helyütt mindössze – figyelemmel a jogorvoslati kérelmek tartalmára – az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott részbeni tagadásával szemben állapította meg a tényállást; a sértett, valamint a sértett vallomását mindenben alátámasztó tanúk – így különösen az Országos Mentőszolgálat helyszínen eljáró munkatársai, továbbá a sértett hozzátartozói – egyöntetűen azt támasztották alá, hogy a sértettet a vádlott fejszével fejbe vágta.

A vádlott részbeni tagadását cáfolta továbbá az igazságügyi orvosszakértői szakvélemény is, amely kategorikusan kizárta a sértett sérüléseinek vádlott által előadott módon történő keletkezését.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság is kizárólag az elsőfokú bírósággal azonos következtetésre juthatott: eszerint a vádlott volt az, aki a sértettet egy alkalommal fejszével fejbe ütötte. Erre figyelemmel tehát az elsőfokú bíróság a vádlott részbeni tagadása ellenére megalapozott tényállást állapított meg.

E tényállás személyi részét mindösszesen a védő által a nyilvános ülésen csatolt iratok tartalmára tekintettel kellett kiegészíteni, amely egyrészt a vádlott megromlott egészségi állapotára, másrészt pedig fennálló munkaviszonyára, ekként a rendezett életkörülményeire vonatkozott. Ezeket a másodfokú bíróság a tényállás részévé tette.

Nem értett egyet ugyanakkor az elsőfokú bíróság tényállásában foglalt azon megállapítással, miszerint a vádlott a *közepest meghaladó erővel* kivitelezett mozdulattal ütötte volna fejbe a sértettet. Jóllehet az igazságügyi orvosszakértő nyomozás során e tekintetben tett nyilatkozatai részben ellentétesek egymással, azonban a tárgyaláson a bíróság kérdésére akként nyilatkozott, hogy a vádlott *közepes lendülettel* verte fejbe a sértettet. Mindezek alapján a közepest meghaladó erővel történő bántalmazást nem lehetett kétséget kizáróan bizonyítani, ezért a Be.4.§ (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a vádlott a sértettet közepes lendülettel fejbe vágta.

Ugyanígy az elemi életszerűség alapján mellőzte a másodfokú bíróság, hogy az egyébként alkoholos befolyásoltság alatt álló, akadozó beszédű és súlyos fogyatékoságban szenvedő vádlott azt közölte volna a sértettel, miszerint a kezében lévő *fejsze élével* fogja őt fejbe vágni. Ugyanakkor szükséges megjegyezni, hogy a vádlott cselekményének minősítésénél e körülmény teljesen közömbös. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság történeti tényállását ekként módosította.

A fentiek szerint kiegészített, illetve helyesbített tényállás ekként a Be.352.§ (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

A cselekmény minősítése azonban nem felel meg a büntető anyagi jogszabályoknak.

A Kúria 3/2013. számú büntető jogegységi határozatának I. pontja szerint az emberölés és a testi épség elleni egyéb bűncselekmények elhatárolása az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalma alapján történhet. Az emberölésre, illetőleg a testi sértésre irányuló szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra a tárgyi, illetve az alanyi tényezők közül lehet következtetni.

Az irányadó tényállás azonban semmilyen adatot vagy körülményt nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a vádlott tudatában az ölési szándék felmerült volna.

Az a tény, hogy a vádlott az élet kioltására alkalmas eszközzel bántalmazta a sértettet a fején, ugyan alapot adhatna erre a megállapítására, azonban önmagában az eszköz használata még nem elégséges ehhez. A bántalmazáshoz használt eszközből még nem lehet megalapozottan arra következtetni, hogy a vádlott kívánta a sértett halálát, vagy nem kívánta ugyan, de belenyugodott annak bekövetkezésébe. Ahhoz ugyanis a közepest jóval meghaladó erővel kellett volna bántalmaznia a sértettet.

Ezt támasztja alá az igazságügyi orvosszakértő tárgyaláson tett nyilatkozata is, amely szerint a súlyosabb eredmény nagyobb erővel kivitelezett ütéstől következhetett volna be, annak ellenére, hogy ezt tudatosan már nem lehetett befolyásolni.

Ezen túl azonban sem a vádlott kijelentéseiből, sem más szubjektív tényezőből nem lehetett arra következtetést levonni, hogy a vádlott a sértett halálát kívánta, vagy abba belenyugodott volna.

A fentebb kifejtettek szerint ezért a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott bántalmazáskori tudattartalma, és ekként a szándéka nem terjedt ki a sértett életének kioltására, a bántalmazás kizárólag a sértett testi épsége ellen irányult. Ezt támasztja alá az is, hogy a vádlotti magatartás eredményeként a sértett még közvetett életveszélyben sem volt, amit az igazságügyi orvosszakértői vélemény is megerősített.

A baltával a fejre, mint megtámadott testtájékra közepes erővel leadott ütés esetében a vádlott tudatában ugyanakkor fel kellett merülnie annak, hogy súlyos, vagy akár életveszélyes sérülést is szenvedhet ezáltal a sértett (BH2004.492.).

Miután pedig a sértett bántalmazásának eredményeként bekövetkezett sérülés még közvetett életveszélyesnek sem volt minősíthető, a vádlotti cselekmény a Btk.10.§ (1) bekezdése értelmében kísérleti szakban maradt.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a vádlott által elkövetett cselekményt a Btk.164.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő, életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének minősítette.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel. Ugyanakkor a tényállás kiegészítésére figyelemmel további enyhítő körülményként kellett a vádlott javára értékelni a súlyosan megromlott egészségi állapotát is.

Emellett a másodfokú bíróság álláspontja szerint hangsúlyos enyhítő körülmény a sértetti közrehatás, hiszen a bűncselekmény elkövetéséhez a sértett ittas állapotban tanúsított provokatív magatartása vezetett. Enyhítő körülmény a bűncselekmény kísérleti szakban maradása is, különösen a fentebb kifejtettekre, miszerint távoli kísérletről van szó.

A Btk.164.§ (8) bekezdésében meghatározott bűncselekményre a törvény kettő évtől nyolc évig terjedő büntetés kiszabását rendeli el, amelynek középértéke öt évi szabadságvesztés.

A másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Btk.79.§-ában meghatározott büntetési célok eléréséhez a megváltozott minősítés, továbbá az enyhítő körülmények túlsúlya miatt az elsőfokú bíróság ítéletében kiszabott büntetésnél enyhébb büntetés elegendő, ezért a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés mértékét a törvényi minimumra, kettő évi szabadságvesztésre enyhítette. Ez áll arányban az elkövetett cselekmény tárgyi súlyával, továbbá a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességgel is.

Következésképpen a vádlott és a védő által eltérő minősítés és a büntetés enyhítése végett bejelentett fellebbezések megalapozottak voltak.

Az elsőfokú bíróság járulékos kérdésekben hozott döntései is törvényesnek bizonyultak.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése szerint a fentiek szerint megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Pécs, 2017. július 12.

Dr. Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró, Dr. Bencze Beáta s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 11.B.446/2016/9/III. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.9/2017/4. számú ítélete folytán – az abban írt változtatásokkal – a 2017. évi július hó 12. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke